

OBECNÍ ZPRAVODAJ STŘEŇ

1/2024

Vychází jednou za dva měsíce.

Datum vydání: 15. 2. 2024

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ OBCE

Na začátku kalendářního roku vám tradičně předkládáme srovnání základních odpadových komodit, které občané odevzdali v rámci odpadového systému obce. V roce 2023 došlo opět k poklesu množství směsného komunálního odpadu (SKO), meziročně o 7 %, což představuje produkci méně než 120 kg na osobu a rok.

Druh odpadu	2022 (t)	2023 (t)	nárůst/úbytek (%)
Směsný komunální odpad	77,38	71,95	- 7,0
Bioodpad	99,02	95,06	- 4,0
Plasty	14,29	14,89	+ 4,2
Sklo	9,77	13,22	+ 35,3
Papír	10,60	11,11	+ 4,8
Textil	2,70	3,24	+ 20,0
Jedlý olej a tuk	0,24	0,22	- 8,3

Uvedená čísla považuji za velký společný úspěch obce a občanů. Problematiku odpadů řešíme dlouhodobě a evidentně zatím velmi úspěšně. Srovnání mezi dalšími obcemi DSO Region Moravská cesta nás řadí mezi ty příkladné. Nepatrně nižší produkci SKO má už jen obec Příkazy, která je plynofikovaná. Ukazuje se tak, že forma třídění plastů a papíru prostřednictvím barevných popelnic

v kombinaci se zpoplatněním za jednotlivé vývozy SKO a snížením četnosti vývozů, je velmi efektivní.

Pro srovnání uvedu, že i dnes nejsou výjimkou obce, které mají více než 250 kg SKO na občana a rok. Související náklady s likvidací odpadu jsou u nich obrovské a takové obce nejsou schopny vysoké náklady vybrat od občanů. Zakrajují tak výrazně do obecních rozpoč-

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ

Na začátku roku jsme podali tři dotační žádosti na Ol. kraj. První na vybudování části příjezdové cesty do stavební zóny (v části, kde je nyní recyklátová cesta). Investice do cesty by se realizovala jen v případě přidělení dotace. Druhá žádost směřovala na rozšíření fotovoltaické elektrárny na ČOV včetně bateriového úložiště a inteligentního řízení spotřeby. Třetí žádost směřovala na podporu Her bez hranic Mikroregionu Litovelsko, které se uskuteční 22. června v areálu za obecním úřadem ve Střeň.

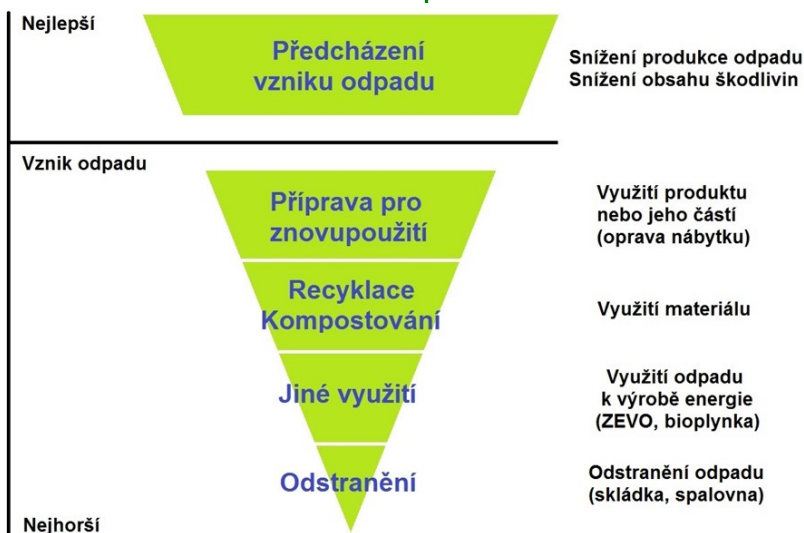
Touto cestou bych chtěl požádat všechny občany, kteří nám mohou pomoci s organizací soutěže (např. jako rozhodčí či asistenti u jednotlivých disciplín, s točením piva, popř. u občerstvení), aby se přihlásili na OÚ, popř. starostovi obce. Moc děkujeme.

V průběhu měsíců březen a duben proběhne rekonstrukce střechy na domu služeb (bývalého zdravotního střediska) a následně dojde na uvedeném objektu k instalaci fotovoltaiky. Solární elektrárnu budeme instalovat také na kulturním domě. Smluvní cena za dílo činí 1,4 mil. Kč a dotace ze SFŽP (Modernizační fond) by měla představovat přibližně 58 % z uzenatelných nákladů projektu.

Naše obec se zapojila do aktivity Olomouckého kraje s názvem *Audit Family Friendly Community*. Tento projekt má pomoci v úsilí obcí o zlepšování podmínek života rodin. Během následujících devíti měsíců proběhnou schůzky s občany, dotazníkové šetření a další aktivity vedoucí k návrhu opatření, které budou pomáhat zlepšovat život rodin v obci. Pověřenou osobou za vedení projektu v naší obci je sociální pracovnice Mgr. Michaela Kotěšovská. Vždy je co zlepšovat a tak se těšíme na spolupráci s vámi.

Budte zdraví Střeňáci.

- Jiří Nevima, starosta -

tů, např. na úkor investic.

Touto formou bych chtěl velmi poděkovat občanům, že důkladně třídí a snižují tak množství směsného komunálního odpadu, který je nejnákladnější položkou odpadového systému a do budoucna bude stále zdražovat.

Velmi dobrou zprávou je, že více než čtvrtině domácností se daří vejít do limitu 60 litrů odpadu na měsíc, tj. 720 litrů za rok. S tím souvisí i jejich velmi nízké náklady na odpady, které v ostatních obcích nestačí ani na zaplacení poplatku za jednu osobu. Takováto nízká produkce SKO bývá často spojena i s ekologickým způsobem vytápění. Děkujeme těmto domácnostem za šetrný přístup k životnímu prostředí.

Aktuálně máme před většinou obcí v odpadovém hospodářství náskok a splňujeme zákonem dané cíle až pro rok 2029. V naší obci se tak nebude muset zbytečně navyšovat skládkovací poplatek (výše je dána legislativou) a netýká se nás ani sankce za nedodržení třídících cílů (až 200 tis. Kč).

Připomínáme občanům, že v rámci podpory separace odpadů nabízí obec třídící tašky. Sadu tří dvacetilitrových tašek na sklo, papír a plast si můžete pořídit za nákupní cenu 50,- Kč a tašku na kovy (plechovky) za 20,- Kč. Stačí se zastavit na obecním úřadě a vybrat vámi požadovanou variantu.

Pokud si budete chtít pořídit novou popelnici na směsný komunální odpad, **kupujte výhradně kvalitní plastové nádoby**. Na obci si můžete zakoupit 120l popelnici za 750,- Kč a 240l za 1130,- Kč. Můžete si u nás zakoupit i třídící žluté a modré popelnice a to za cenu 1200,- Kč/ks. **Od příští sezóny přejdeme od svozových lístků k očipování nádob na směsný komunální odpad** (černé popelnice). Kovové popelnice jsou velmi nákladné na čipování a svozová firma je nerada vyváží a to z důvodu většího rizika zahoření svozového auta. Pořád se vyskytují případy, kdy je do kovové popelnice vhozen žhavý popel a reálně hrozí požár auta. Teplé kovové popelnice nezodpovědných občanů tak zůstávají nevyvezeny.

Od obecních zaměstnanců často slyším stesky nad způsobem třídění kovových obalů do šedých popelnic, které jsou určeny výhradně na kovy. Zejména u obecních bytů končí v této popelnici i plastové sáčky se stříbrným potiskem (patří do plastů), blistry od léků (patří do komunálu), znečištěné obaly od kapsiček pro kočky (patří do komunálu), atd.. Všeobecně lze konstatovat, že každý obal je ze zákona opatřen recyklační značkou a podle ní se můžete při třídění řídit.

Nebezpečný a velkoobjemový odpad je možné nadále odevzdávat zdarma (v rámci poplatku za odpady) ve sběrném dvoře v Nákle (občanský průkaz s sebou, otevírací doba: středa 8:00 - 17:00, sobota 8:00 - 11:00). Druhy odebíraného odpadu naleznete na webu tsnaklo.cz/sberny-dvur. Ve sběrném dvoře Vám určitě nepřevzou azbest a stavební suť. Malé množství stavební suti můžete odevzdat 22. března

a 4. října v areálu za kulturním domem do přistaveného kontejneru. Eternit neodebíráme.

Připomínáme, že občané mají možnost nákupu přestavěného kompostu z kompostárny Nákle za cenu 600,- Kč za tunu + náklady na dopravu a manipulaci (22,- Kč za km, nakládky 50,- Kč). Přímo ve sběrném dvoře v Nákle si můžete koupit pytel kompostu o hmotnosti 25 kg za 40,- Kč.

Druhou nejnákladnější položkou našeho odpadového systému je stále bioodpad odevzdávaný přes zelené kontejnery. Odvoz a zpracování bioodpadu stojí obec přes 100 tis. Kč ročně. Žádáme tedy občany o pečlivé zvážení, zda nemohou většinu z takového odpadu kompostovat na vlastním pozemku (např. přes obcí zprostředkované kompostéry nebo jednoduché kompostéry z dřevěných palet) a odlehčit tak obecnímu rozpočtu pro potřebné investice. Zároveň upozorňujeme občany, že větve nepatří do zelených kontejnerů na bioodpad, ale odkládají se na vyhrazené místo v areálu bývalého zemědělského družstva.

Dovolím si využít příležitosti pozvat vás na několik blízkých akcí. V neděli 25. února od 14 hodin proběhne na sále kulturního domu tradiční Dětský maškarní ples. Předem děkujeme SRPŠ za organizaci tohoto plesu. Stejně tak děkujeme ostatním pořadatelům (SDH Střeň, Farnost Nákle, TJ Střeň) za již proběhlé a velmi povedené plesy.

Ve středu 13. března (16 - 17 hod.) a v sobotu 16. března (9 - 10 hod.) proběhne u vstupu do kulturního domu jarní sbírka použitého textilu. Občané tak mají ideální příležitost udělat si pořádek v šatníku. Sbírkou pořádáme ve spolupráci se soc. pracovníky obce, soc. výborem a Diakonií Broumov.

Pokud Vás zajímá pěstování vinné révy a máte rádi víno, tak si udělejte čas v sobotu 23. března od 14 hodin (v případě špatného počasí bude stanoven náhradní termín). Na obecní vinici u čistírny odpadních vod proběhne ukázka jarního řezu vinné révy spojená s ochutnávkou střeňského vína. Na místě se můžeme domluvit i na společné objednávce konkrétních odrůd vinné révy, kterým se ve Střeni daří. Cena za prostokornou sazenici se pohybuje kolem 70,- Kč. Pokud nebudete mít v tomto termínu čas, kontaktujte s požadavkem na objednávání sazenic vinné révy OÚ popř. starostu obce.

Závěrem si dovoluji doplnit informaci o nepřidělení dotace na rekonstrukci části kulturního domu. Žádost na Ministerstvo pro místní rozvoj jsme podali již třikrát. Tentokrát byla úspěšnost žadatelů 18 %. Bohužel není k dispozici jiný vhodný dotační titul, který by byl schopen akci financovat. Pokud bude výzva letos vyhlášena, zkusíme to i na počtvrté. Stále čekáme také na výsledek žádosti o chodník od školy. S dotacemi je to na dlouhé lokty, ale na malé obci to bez nich bohužel nejde.

Přeji Vám poklidný nástup jara a krásné slunečné dny ☺

- Jiří Nevima, starosta -

POZVÁNÍ NA CESTU DO SENÁTU

Senátor Marek Ošťádal nabízí obci a jejím občanům exkurzi do Senátu Parlamentu České republiky. Termín je stanoven na **pátek 26. dubna** a max. kapacita činí 30 osob. Jako dopravní prostředek do Prahy jsme zvolili vlak (Regiojet). Cena za jízdné bude cca 800,- Kč na osobu.

Plánovaný program je následující:

Výjezd ze Střene v 6:11, z Olomouce 6:51, příjezd do Prahy bude v 9:07, potom můžeme přejet MHD na stanici Újezd (lanovka pod Petřínem) – možnost vyjet na Petřín, popř. si kopec vyšlápnout. Následovat bude procházka kolem Strahovského kláštera k Pražskému hradu a přesun k Senátu. Tam nás budou očekávat ve 12 hodin. Proběhne bezpečnostní prohlídka. K tomuto účelu potřebujeme nahlásit předem jména a čísla občanských průkazů. Celá prohlídka bude trvat cca 2 hodiny. První nás provede asistent pana senátora a poté si

nás pan senátor vezme do jednacího sálu, kde se usadíme v lavicích a záležíet bude na otázkách a diskusi. Poté se vydáme na společný oběd se senátorem (jsme zváni) a můžeme si ještě popř. prohlédnout Valdštejnskou zahradu.

Po ukončení prohlídky Senátu bude další program dobrovolný. Nabízí se možnost společné procházky Starým městem se zastávkou v nějaké z tradičních pražských hospůdek, případně si každý udělá program podle svých představ.

Odjezd Regiojetem z Prahy bude v 19:50. Příjezd do Olomouce ve 22:03 a z Olomouce do Střene ve 22:36. Pokud nás bude více jak 25, tak nám Regiojet zastaví přímo ve Střeni (tam i zpět)!

V případě zájmu kontaktujte starostu obce a to nejpozději do 21. února.

- Jiří Nevima, starosta -

UKLIÐME STŘEŇ A OKOLÍ

Obec Střeň pořádá v sobotu 6. dubna tradiční dobrovolnický úklid obce s názvem Uklidme Střeň a okolí. Tato akce se uskuteční v rámci celorepublikového projektu Uklidme Česko. Cílem akce je uklidit obec Střeň a přilehlé okolí od odpadků, které se po zimě nashromáždily. Pokud se chcete do akce zapojit a pomoci dobré věci, přijďte před budovu Obecního úřadu Střeň v sobotu **6. dubna v 9 hodin** ráno.

Nezapomeňte na vhodné oblečení a obuv. Akci můžete podpořit také darováním ochranných pracovních prostředků (rukavic), popř. pytlů na odpad či dárků do tomboly. Po úklidu čeká každého zasloužená odměna - pečení špekáčků, občerstvení a malá tombola.

- Jiří Nevima, starosta -

ZA JAK DLOUHO SE V PŘÍRODĚ ROZLOŽÍ ODPADY, KTERÉ MŮŽETE NALÉZT PŘI ÚKLIDU?

www.UklidmeCesko.cz

Typ odpadu	Doba rozkladu
ohryzek z jablka	14 dní
papírový kapesník	2-5 měsíců
papírová taška	4-6 měsíců
šlupka od pomeranče	1 rok
vlňená látka	1.5 roku
nedopalky od cigaret s filtrem	15 let
igelitový sáček, taška	25 let
kožené boty	40 let
plastový kelímek	70 let
Tetra Pak (s hliníkovou fólií)	100 let
jednorázové pleny	250 let
hliníková plechovka od nápoje	400 let
PET láhev	450 let
sklo	tisíce let
polystyren	desetitisíce let

KubasekMiroslav

MUNIPOLIS - UPOZORNÍ NA KRIZOVÉ UDÁLOSTI

Vážení občané,

spustili jsme pro vás službu MUNIPOLIS, díky které vás nyní budeme efektivně informovat o krizových událostech přímo do vašeho telefonu. Přihlaste se k odběru informací a my vám je budeme posílat e-mailem, SMS nebo jako zprávu do aplikace. **Služba je ZDARMA!**

Co vám přihlášení do MUNIPOLIS přináší?

Upozornění na krizové události – výpadky energií, blížící se vichřice, dopravní uzavírky, varování před podomními prodejci, apod.

Pokud bude dostatečný zájem (počet přihlášených) o uvedenou službu, zvážíme rozšíření funkcionality systému o další

možnosti (např. novinky a důležitá upozornění z úřadu – poplatky, obecní zpravodaj, digitalizované hlášení z rozhlasu, pozvánky na kulturní a sportovní akce, možnost vyjádřit svůj názor v online anketách). V závorce uvedené funkce jsou již pro obec zpoplatněny, nikoliv však pro občana.

Ideální volbou je stáhnout si mobilní aplikaci MUNIPOLIS.

PŘIHLASTE SE K ODBĚRU INFORMACÍ:

<https://stren.municipolis.cz/registrace>

Registrovat se můžete také osobně přímo na našem úřadu. Rádi vám pomůžeme.

- Jiří Nevima, starosta -

INFORMACE Z OBCE

Tříkrálová sbírka

V rámci Tříkrálové sbírky, která byla v obci i letos zorganizována se podařilo vybrat 4.530,- Kč. Všem dárcům jménem Obce Střeň i Charity Šternberk moc děkujeme.

Sběr starého železa

SDH Střeň oznamuje, že v průběhu měsíce března uskuteční v obci sběr starého železa. Přesný termín sběru bude upřesněn.

Sbírka použitého textilu

Obec Střeň ve spolupráci s neziskovou organizací Diakonie Broumov organizuje sběr textilu. Sběrka proběhne ve středu 13. března od 16 do 17 hodin a v sobotu 16. března od 9 do 10 hodin u vchodu do kulturního domu. Do sbírky je možné odevzdat pouze zachovalé, čisté a nepoškozené oděvy a bytové textil. Vše je nutné zabalit do krabic či igelitových pytlů,

aby se transportem nepoškodily. Všem dárcům předem děkujeme.

Kontejner na stavební suť

Oznamujeme občanům, že v pátek 22. března od 16:00 do 17:00 hodin bude v areálu za KD přistaven kontejner na stavební suť. Množství odevzdaného odpadu je omezen na dva naložené dvoukoláky na domácnost.

Nabídka práce

Obec Střeň hledá na dlouhodobou spolupráci zájemce o pracovní pozici **knihovníka v obecní knihovně a zahradníka na údržbu veřejné zeleně**. Pracovní poměr je na Dohodu o provedení práce, nástup dle dohody. Bližší informace poskytnete starosta obce na tel. 723 766 522

- obecní úřad -

VÝBĚR Z USNESENÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

Zasedání č. 7/2023 ze dne 14. 12. 2023

- 7/2023/2 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje rozpočtové provizorium na rok 2024.
- 7/2023/3 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje navýšení ceny stočného na částku 2232,- Kč včetně DPH za osobu a rok a to s platností od 1. 1. 2024.
- 7/2023/4a Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje výběr dodavatele na akci Výměna střešní krytiny na budově č.p. 200 v obci Střeň a uzavření smlouvy o dílo s panem Zdeňkem Babicou v hodnotě 205 555,- Kč.
- 7/2023/5 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje podání žádosti o zařazení obce do Výboru pro kontrolu výskytu komárů v DSO Region Moravská cesta.
- 7/2023/6 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje Smlouvu o úhradě nákladů na úklid a nakládání s odpady tabákových výrobků se společností NEVAJGLUJ a.s..
- 7/2023/7 Zastupitelstvo obce Střeň bere na vědomí, že starosta zřizuje Krizový štáb ve složení: Jiří Nevima - předseda, Vladimír Kamínek - místopředseda, Petr Němeček, Roman Uvzíl, Jaroslav Šlégl.
- 7/2023/9 Zastupitelstvo obce Střeň bere na vědomí rozpočtová opatření č. 16-2023, 17-2023, 18-2023, 19-2023.
- 7/2023/10 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje Odpisový plán 2023 Základní školy a Mateřské školy Střeň, okres Olomouc, příspěvkové organizace.
- 7/2023/11 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje převod 1 milionu Kč z běžného účtu na vkladový účet vedený u České spořitelny a.s., kde banka nabízí pro následující tříměsíční období úročení 5,5 %.
- 7/2023/12 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje Dohodu o účasti na auditu familyfriendlycommunity a jako pověřenou osobu za obec nominuje Mgr. Michaelu Kotěšovskou.
- 7/2023/13a Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje Dodatek č. 2 smlouvy o dílo STŘEŇ – komunikace a inženýrské sítě lokality Na ohradě.
- 7/2023/13b Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje podání žádosti o připojení lokality Na ohradě k distribuční soustavě z napěťové hladiny NN (do 1 kV).

Zasedání č. 1/2024 ze dne 11. 1. 2024

- 1/2024/2 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje výběr dodavatele na akci Instalace FVE na budově obecního úřadu č.p. 19 a obecním domě č. p. 200 v obci Střeň a uzavření smlouvy o dílo s firmou dober.fotovoltaika s.r.o. v hodnotě 986 927,- Kč bez DPH.
- 1/2024/3 Zastupitelstvo obce Střeň bere na vědomí informace k možnostem podání dotačních žádostí na záměry obce.
- 1/2024/4 Zastupitelstvo obce Střeň bere na vědomí informace k možnostem zřízení dětské skupiny.
- 1/2024/5 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje v souladu s ustanovením § 84 odst. 2 písm. n) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů na základě vyhlášené základny pro výpočet odměny v roce 2024, jak je uvedeno v Příloze k zákonu č. 128/2000 Sb., měsíční odměnu neuvolněným

členům Zastupitelstva Obce Střeň takto: měsíční odměna člena zastupitelstva - 1986,- Kč, měsíční odměna člena kontrolního a finančního výboru zastupitelstva - 3296,- Kč, měsíční odměna předsedy kontrolního a finančního výboru zastupitelstva - 3 972,-, měsíční odměna místostarostovi - 10460,- Kč. Při souběhu více funkcí se měsíční odměny nesčítají. Účinnost k 1. 2. 2024.

- 1/2024/6 Zastupitelstvo obce Střeň bere na vědomí zápis z dílčího přezkoumání hospodaření obce za rok 2023. Závěr přezkoumání hospodaření - nebyly zjištěny chyby a nedostatky.
- 1/2024/7 Zastupitelstvo obce Střeň schvaluje Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene č. 1002C24/21 s Českou republikou – Státním pozemkovým úřadem.

- obecní úřad -

ZŠ A MŠ STŘEŇ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Vánoce a s nimi i vánoční prázdniny rychle uběhly a my už Vám zase přinášíme novinky ze školy.

18. ledna se naše děti zúčastnily odborné přednášky s názvem "Jíme zdravě, pestře, hravě", kterou pro nás připravila Krajská hygienická stanice v Olomouci. Během této interaktivní akce se děti zapojily do různých aktivit, kde ve skupinkách zkoumaly základní principy zdravého životního stylu. Bylo to poučné a zajímavé. Společně si všichni uvědomili důležitost prevence a péče o své tělo.

Měsíc leden nebyl úplně skoupý na mráz, a tak jsme měli v rámci tělesné výchovy či školní družiny zajímavé zpestření – děti se mohly učit bruslit nebo se v bruslení zdokonalovat na zamrzlých plochách v okolí obce. Jistě potěší i fakt, že se to obešlo bez zranění.

31. ledna jsme ukončili 1. pololetí rozděním „barevného“ výpisu z vysvědčení. A že máme velice mnoho šikovných dětí! 15 dětí mělo samé jedničky. Tak budeme doufat, že ve svém tempu nepoleví a jedničky budou mít i na konci června!

Od 7. února jezdíme opět plavat do Uničova. Máme před sebou 10 dvouhodinových lekcí. Tentokrát máme ale celý bazén pro sebe a nemusíme se dělit s jinou školou. To se odrazilo i na počtech dětí. Ze školy jich je 21 a z mateřské školy 16. Výuka bude probíhat až do 17. dubna. V důsledku toho došlo i ke změnám v rozvrhu.

Akce v nejbližší době: Karneval ve škole, Návštěva předškoláků v 1. třídě, Barevný týden.

- Martina Podolová -

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Povánoční shon je za námi a já bych se jen chtěla vrátit k prosincovým proběhlým akcím v naší školce. Již tradičně se uskutečnila vánoční besídka ve spojení se základní školou. Tentokrát v čertovském stylu a myslím, že se vydařila na jedničku. Poté nás ve školce navštívil Ježíšek, který nás obdaroval spoustou nových hraček a didaktických pomůcek. S dětmi jsme si v prosincových dnech užívali zimních radovánek – stavěli sněhuláky, koulovali se, dělali andělíčky, klouzali po ledu

a zkrátka radovali se, že máme sníh a led.

V měsíci lednu proběhla zimní olympiáda, kde se ukázalo

sportovní nadání dětiček. Nutno říci, že máme ve školce veliké talenty, kteří se jistě ve sportovní oblasti neztratí. Každý z dětí na konci olympiády obdržel diplom, medaili a sladkou odměnu. Na úplný závěr bylo pro děti přichystané občerstvení ve formě buchty a džusu.

Také k nám dorazilo divadlo pod vedením paní Lucie Víchové s představením „Jak Karlík zachránil babičku“. Divadlo bylo naučné, veselé, zábavné, plné vtipných momentů. Děti byly po celou dobu představení vtahovány do děje a velmi si ho užily. Moc děkujeme za příjemně strávené dopoledne.

Ani v zimních měsících nezapomínáme na zvířata. S dětmi jsme šli krmit ptáky i lesní zvěř. Děkujeme rodičům Aničky a Jonáška za pořízení krmítka, které jsme zavěsili na strom na dvoře školy a také všem rodičům, kteří se podíleli na přichystání krmiva pro zvěř v lese. Nutno podotknout, že po naší návštěvě krmelce se zvířátka jistě mají jako v ráji .

Ve středu 7. 2. jsme zahájili plavecký výcvik na bazéně v Uničově. Letošní rok je přihlášena spousta dětí, a tak o zápravu bude postaráno.

I nadále pokračujeme v lekcích MTU (Malé technické univerzity) – proběhla lekce „Stavitel věží“ a v únoru nás čeká lekce „Malý projektant“.

- Adéla Stryková -

Z NOVODOBÝCH DĚJIN OBCE 10. ČÁST

VÝSTAVBA DOMŮ

Nejstarší zprávy v obecních archiváliích uvádějí jakým způsobem se v minulosti ubírala výstavba rodinných stavení a statků v obci. Nejpoužívanějším stavebním prvkem byly jednak vepřovice, jednak dřevo. Vepřovice měly velmi dobré tepelně izolační vlastnosti a z hlediska použitelnosti byly finančně dostupné. Měly však jednu negativní vlastnost a to, že při styku s vodou ztrácely svoji pevnost.

Z roku 1931 je zpráva spojená se stavbou domu Jana Dohnala č. 13, kdy při bourání roubené stodoly našel majitel domu trám datovaný rokem 1797, který pak použil při stavbě nové stodoly. O deset let dříve, roku 1920, při bourání roubené výměny u Josefa Coufala č. 14, objevili trám datovaný nápisem „LP 1778“, ve štítě domu pak letopočet 1814. Roubené domy jsou doloženy směrem ke Lhotě za Morávkou a před Morávkou. Měly sice hliněnou omítku, ale při bombardování obce v roce 1945 se ukázalo, že jsou roubené a to z velkých klád o výšce až 80 cm, ztesaných po obou bocích na sílu ko-

lem 30 cm. Do bočních stesaných stěn byly nahusto vedle sebe natlučeny dřevěné kolíky, omazané hlínou. Týkalo se to Hradilova domu č. 10, domu č. 14 Josefa Coufala a některých domů okolních (Malá, Konečná). Vlastní náves pak měla domy z vepřovic.

Od roku 1886 do roku 1921 se pravidelně v obecním archivu objevují zmínky o „dobývání hlíny potřebné k výrobě vepřovic“ a jsou stanoveny v řadě případů i ceny za cihly nebo hlínu, potřebnou na zdění a nebo na omítky. Nejpodrobnější zpráva je z roku 1893 z těžby hlíny na louce v Lisku, kde na hlínu ke zhotovení 1 000 kusů vepřovic se platil jeden zlatý, za fůru hlíny taženou jedním koněm nebo kravou 10 krejcarů, při zápravu dvou krav 15 a pokud vůz táhla pára koní, pak 20 krejcarů za fůru. Ze stejné lokality jsou i údaje z roku 1921, kdy poplatek za 1 m³ hlíny obnášel 4 Kč a za 1 000 vepřovic, tedy za množství materiálu potřebných k jejich zhotovení, potom 15 Kč. V té době se ale užívání vepřovic stává stále více záležitostí chudších obyvatel obce, jak to dokládají zachované

dokumentace staveb a nebo přímo zmínka z roku 1921 ze zasedání obecního výboru: „zřízení obecního hliníku, kde nemajetní bezzemci mohli sobě vyrobiti nepálených cihel“. Pozemek v Lisku byl částí Nadevší v místech za dnešním zdravotním střediskem, byla zde hráz porostlá lískami a u ní se kopala, po předchozí domluvě na obci, hlína na cihly. Vykopaná se navozila do dolíku, který zde byl a zalila se vodou a prošlapávala, přitom se do ní zapracovala i řezanka nebo plevy, které se předem připravily. S prací pomáhali za drobnou úplatu i větší kluci. Druhý den se dávala hlína do forem a z nich se vyklopila „naležato“ a po dvou dnech se stavěly cihly „na kant“, když oschly, stavěly se z nich hraničky s průduchy, kde dál schly. Zde se již nesměly nechat zmoknout a v případě potřeby se zakrývaly. Na omítky se užíval hlinitý, velmi jemný písek – říkalo se mu „náplava“, který se mísil s hlínou a vápnem.

Většina stavebníků postupovala podle praktické potřeby a podle svých možností, patří sem i dvě žádosti a to Josefa Mrňky z roku 1934 a Anny Bézové z roku 1937 o „postavení obytného vagonu“ a to v lokalitě Trávník. Vagon ale nakonec – a to již roku 1933 – postavil Josef Mrňka. Vagon bez podvozku byl dopraven do železniční stanice Střeň, odtud na spojených dřevěných válech, kterými se upravovala pole, jej dva páry koní přetáhly na Trávník. Zde byl pomocí heverů vyložen a postupně se pak hevery nadzdvíhoval a podezdíval.

Velkou stavební vlnu zažila obec na konci dvacátých let a roku 1927, kdy v obci přibylo devět nových staveb, se přidělovalo popisné číslo 100.

Historie slaměných střeš, na pohled malebných a tepelně

dobře izolujících, které ale bývaly příčinou řady velkých požárů, končí ve Střeni rokem 1954, kdy se přestavoval dům č. 5, poslední stavení kryté dochem. Postupně zanikaly i uličky, které se z protipožárních důvodů držely mezi domy, jak to dokládá zpráva z roku 1906 o zrušení uličky mezi domy Víta Zdražila a Josefa Frantíka. K drobným stavbám patřilo také zřízení obecní studny u č. 6 v roce 1922.

K péči o domy a jejich provoz patřili i kominíci a z roku 1912 se dochovala ze Střene zajímavá zpráva o zvýšení poplatků za jejich práci: za komín prolézací z 8 na 12 haléřů, za komín „uzavřený“ z 12 na 16 haléřů a za vyčištění sporáku s troubou stouply poplatky z 20 haléřů na 1 K. V roce 1878 se platilo za vymetání komínů v domě olomoucké kominické firmě za grunt 5, za chalupu 4 a za domek 3 krejcarů.

U domu č. 16 ukazuje mapa z roku 1834 výběžek, který snad naznačuje, že zde býval kdysi žudr, charakteristický přístavek před obytnou částí domu směrem do ulice.

Ke stavbám z hlediska obce významným patřil i vodovod z roku 1988, jeho výstavba byla obci uhrazena, neboť Střeň patřila k těm, kde v důsledku zvýšeného odběru vody pro Olomouc poklesla hladina vody ve studních.

Zlomovým milníkem ve výstavbě nových domů se stal rok 1997, kdy došlo v důsledku povodně ke zřícení mnoha stavení, které byly v minulosti vystavěny právě z vepřovic. Na místě původních stavení tak vyrostly nové domy za použití moderních stavebních materiálů, které mají velmi příznivé tepelné vlastnosti a hlavně jsou odolné proti vodnímu živlu.

- Vladimír Kamínek -

Kompostujte BIO odpad ze své kuchyně

NEBOJTE SE SMÍCHAT
KUCHYŇSKÝ ODPAD S TÍM
ZE ZAHRADY – BUDOU SI
NA KOMPOSTU ROZUMĚT.

KUCHYŇSKÝ ODPAD
PODPOŘÍ KVALITU
KOMPOSTU A ZVÝŠÍ
OBSAH ŽIVIN.

KUCHYŇSKÝ ODPAD TVOŘÍ
AŽ 40 % HMOTNOSTI
SMĚSNÉHO ODPADU.
OBOHAŤTE SVŮJ KOMPOST
I SVOU ZAHRÁDKU.

KOMPOSTUJEME:

Zbytky ovoce
a zeleniny

Krabičky
od vajíček

Čajové sáčky a kávový výluh

Papírové ubrousky

Ministerstvo životního prostředí

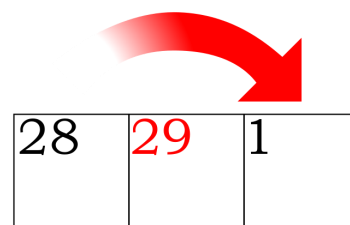

STÁTNI FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

STŘEŇSKÉ LÓSKÁČEK

AREÁL AUTOBUS AUTODROM AU-
TOGEN BLAFÁK BRANKA BŘIDLICE
CEMENT CIBULE DEČKA DEKÁDA
DRÁHA ELEKTROMOBIL ETIKA
FILHARMONIE FLIRT FORMÁT
FUNKCE HLÍNA INSTRUKTORKA
KANCELÁŘ KOSTKA KRÁDEŽ LOU-
PEŽ MASAKR MISKA POEZIE PŘÍ-
ŠERKA RYBKA RYCHLÍK SCHOD
SMOLA STŘÍŠKA STUDNA SUDIČKA
TRÁVA TVAROH UNIFORMA
ÚŘEDNICE ŽIDLE

Tajenka... nastává jednou za čtyři roky a je to rok, ve kterém je 366 dní místo 365 dní. Má o den víc v důsledku toho, že kalendář svou základní délkou neodpovídá době, za kterou Země oběhne okolo Slunce. Zemi to trvá 365 dní 5 hodin 48 minut a 45,5 sekundy, tj. 365,242189 dne.

V únoru se tedy jednou za čtyři roky přidá jeden den navíc. Únor pak v přestupném roce získává 29 dní namísto obvyklých 28 dní. Tím se vyrovná rozdíl mezi kalendářním a tropickým rokem.

Přestupný rok znali už staří Egypťané, kteří ho zavedli ve 3. století před naším letopočtem. Římané měli trochu jiný systém – rok trval 355 dní a každé dva roky se přidal jeden přestupný měsíc navíc.

Přestupný den zavedl římský císař Julius Caesar a umístil ho do nejkratšího měsíce, února. Důvodem bylo také to, že tzv. juliánský kalendář končil únorem a začínal březnem. Ani tento kalendář nebyl úplně přesný. Nadále docházelo

k odchylce mezi kalendářní a skutečnou délkou roku, která v 16. století činila 10 dní.

Papež Řehoř XIII. vydal (Gregor – odtud pojmenování gregoriánský kalendář) v únoru 1582 bulu, kterou z kalendáře těchto 10 dní vypustil a změnil pravidla přestupných let tak, jak je známe dodnes.

K přestupnému roku se váže řada pověr a tradic. 29. únor se stává dnem, kdy dochází k obracení tradičních rolí. Na přestupný rok na Velikonoce se v některých regionech České republiky udržuje tradice, že chodí koledovat ženy. Tento zvyk se dodnes udržuje na Dačicku.

Podle irské a britské tradice je možné, aby 29. února požádala žena o ruku muže. Tradice je natolik populární, že podle ní byla natočena i romantická komedie Přestupný rok.

Zdroj: www.rexter.cz/rubriky/zajimavosti

- Petr Němeček -

LÓSKÁČEK PRO DĚTI

Ke každému páru bot přiřaď jeden pár ponožek a vybarvi je stejnou barvou. Jeden pár nemá své ponožky. Vymysli příklady tak, aby se ponožky k němu hodily.

SRPŠ Střeň pořádá

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES

NEDELE 25. 2. 2024

OD 14 HOD.

SÁL KD STŘEŇ

- vstupné dobrovolné
- tombola
- občerstvení

Srdečně zvou pořadatelé.

**UKLIÐME
ČESKO**

**6. DUBNA
9:00 - 12:00
2024**

UKLIÐME STŘEŇ A OKOLÍ

VE SPOLUPRÁCI S MÍSTNÍMI SPOLKY VÁS ZVEME NA NAŠI
ÚKLIDOVOU AKCI

SRAZ: V 9:00 - PARKOVIŠTĚ PŘED OBECNÍM ÚŘADEM STŘEŇ
(GPS: 49.693886 17.154610)

OBĚRSTVENÍ PRO ÚČASTNÍKY ÚKLIDU ZDARMA

PARTNEŘI

GRAFIKA: REDLIGHT COMICS

GARNIER

EKO KOM

SKODA

DB SCHENKER

Uzávěrka příštího čísla zpravodaje: 4. dubna 2024
Příspěvky zasílejte v elektronické podobě (fotografie zvlášť) na: obec@stren.cz a v kopii na mistostarosta@stren.cz.

Přispívali: Jiří Nevima, Martina Podolová, Adéla Stryková, Vladimír Kamínek, Petr Němeček.

Redakční rada: Petr Němeček, Vladimír Kamínek, Karel Šebesta, Lucie Ulrichová.

Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele. Do textu autora nezasahujeme. Příspěvky nejsou honorovány.

Evidenční číslo: MK ČR E 21502

Místo vydání - Střeň